

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов
« 02 » 01 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ГРАФІКИ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень другий (магістерський)

2017-2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А. О. Таранник

Робоча програма «Теорія та практика графіки» для студентів спеціальності 022 «Дизайн».

Розробники: **Папета Олена Валеріївна**, доцент кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну
Інституту мистецтв
Протокол від « 06 » вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри дизайну _____ Н. І. Кравченко

© Папета О. В., 2018 р.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
_____ О. Б. Жильцов
«_____» _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ГРАФІКИ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень другий (магістерський)

2017-2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А. О. Таранник

Робоча програма «Теорія та практика графіки» для студентів спеціальності 022 «Дизайн».

Розробники: **Папета Олена Валеріївна**, доцент кафедри дизайну Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну

Інституту мистецтв

Протокол від « 06 » вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри дизайну _____ Н. І. Кравченко

© Папета О. В., 2017 р.

ЗМІСТ

Опис навчальної дисципліни.....	3
Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
Програма навчальної дисципліни	8
Структура навчальної дисципліни.....	14
Теми практичних занять	15
Теми самостійних робіт.....	16
Методи навчання	16
Методи контролю	17
Методичне забезпечення	19
Розподіл балів, які отримують студенти.....	21
10. Рекомендована література	23

1. Опис навчальної дисципліни «Теорія та практика графіки»

5 курс, 9-10 семестр

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 02 "Культура і мистецтво" (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 022 «Дизайн» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		5-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		9-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4	Освітній рівень: другий (магістерський)	Лекції	
		2 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		70 год.	54 год.
		Лабораторні	
		Не передбачені	
		Самостійна робота	
		40 год.	0 год.
		МКР	
		8 год.	4 год.
Вид контролю			
	Залік	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма з навчальної дисципліни «Теорія та практика графіки» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дизайну Інституту мистецтв.

Програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання для освітнього рівня другого (магістерського).

Запропонована програма має на меті забезпечити випускника Інституту мистецтв професійними вміннями та навичками роботи з творами графічного мистецтва, а також знаннями графічних технік і матеріалів. Також програмою передбачено передбачає засвоєння студентами знань, умінь та навичок у створенні творів графіки будь-якої складності і сприяє вирішенню таких завдань:

- засвоєння студентами прийомів створення різних за складністю зображень в техніках прикладної графіки;
- ознайомлення студентів з основами плаского і високого друку;
- ознайомлення студентів з історією розвитку графічного мистецтва в різних країнах світу;
- формування у студентів умінь з вибору оптимальних інструментів для виконання завдань різних рівнів складності;
- ознайомлення студентів з основами текстурування і налаштування різноманітних інструментів для візуалізації об'єктів графіки;
- ознайомлення студентів з принципами підготовки зображень або графічних ескізів будь-якої складності.

Засвоєння змісту навчального матеріалу дисципліни здійснюється на базі вивчення теоретичних положень створення графічних макетів та проведення практичних занять, які передбачають створення власноручних, а також комп'ютерних макетів та зображень різних рівнів складності.

Поглибленню опанованих знань, умінь та навичок сприяє виконання студентами індивідуальних завдань, а також самостійна робота над темами

курсу. Важливою складовою у вивченні матеріалу даного курсу є консультації викладача.

Поточний контроль здійснюється під час перевірки модульних практичних робіт, а підсумковий – під час перевірки контрольної практичної роботи та заліку з теоретичних питань.

Метою курсу «Теорія та практика графіки» є підготовка фахівця з високим рівнем художньо-дизайнерської майстерності, формування гармонійно розвинутого з індивідуальною творчою думкою спеціаліста для самостійного творчого вирішення завдань дизайнерської діяльності. Метою курсу також є засвоєння студентами необхідного обсягу знань щодо історичного розвитку мистецтва графіки, а також вивчення основних теоретичних і практичних аспектів цього виду мистецтва; усвідомити еволюційний розвиток графічних засобів художньої виразності, зрозуміти загальні закономірності розвитку й трансформації графічних технік та їх використання в сучасному мистецькому просторі.

Загальні компетентності (світоглядна, громадська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька й самостійна), а саме:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань,
- уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби дизайн-діяльності,
- обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації,
- здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання,
- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Завдання курсу:

- студент повинен опанувати необхідні теоретичні фахові знання з даної дисципліни;
- в процесі засвоєння курсу у студента повинні сформуватися практичні навички самостійного аналізу творів графіки;
- студент має засвоїти основну базу теоретичних знань з обраної дисципліни, а також вміти проаналізувати різні засоби художньої виразності графічних творів для створення оригінального дизайну певного об'єкту;
- завданням курсу також є ознайомлення студентів з понятійним апаратом, особливостями графічних технік і засобами їх застосування в сучасному дизайні;
- студент повинен опанувати навичками художнього аналізу творів графіки в контексті сучасних культурних і мистецьких завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історію графіки, її видів та жанрів;
- провідних майстрів європейських і вітчизняних шкіл;
- основні стадії розвитку мистецтва графіки;
- закономірності розвитку друкарської графіки в розвинених країнах;
- опанувати навичками стилістичного аналізу різних сегментів графічних творів для створення сучасного дизайнерського простору .

вміти:

- аналізувати технологічні засоби створення різних видів графіки;
- володіти прийомами гармонізації композиційних форм;
- опанувати навичками стилістичного аналізу графічних творів, с чітким розумінням особливостей композиції, тематики, стилістики;
- чітко визначати стильову приналежність кожного окремого графічного твору;

-знати видатних світових майстрів мистецтва графіки.

Програмні результати навчання:

- творча активність, креативний підхід у вирішенні нестандартних завдань,
- спроможність інтерпретувати й модифікувати авторські прийоми провідних графіків,
- здатність до графічного мислення та розробки оригінальних дизайнерських проектів,
- володіння навичками візуального створення і сприйняття творів графічного мистецтва,
- здатність до самоосвіти, самоаналізу, самокоригування і самовдосконалення.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Історія графіки як виду мистецтва

Тема 1. Лекція 1. Графіка як вид образотворчого мистецтва.

Специфіка графічного мистецтва. Пластичність художньої мови різних видів графічних мистецтв та їх взаємозв'язок з сучасними тенденціями розвитку мистецтва і дизайну.

Графічні матеріали і техніки. Проблематика та сприйняття мистецтва друкованої графіки як цілісного художньо-творчого та учбово-пізнавального процесу. Умовність художньої мови графіки. Залежність графічних технік від природи і структури художніх матеріалів.

Тема 2. Рисунок як основа графічного мистецтва. Рисунок як засіб творчого вираження і фіксації дійсності. Організація простору засобами рисунка, поняття лінії, світлотіні, взаємодія площини і об'єму в рамках рисунку.

Вивчення матеріалів рисунку, технологій його виконання та розробка практичного використання в дизайнерських розробках. Техніки і засоби рисунку. Графічні малюнки періодів палеоліту, мезоліту та неоліту. Орнамент як вид графіки.

Практична робота 1. Виконати графічну композицію на тему: «Наскельні малюнки періоду неоліту».

Тема 3. Друкована графіка. Історичні та технічні передумови виникнення друкованої графіки. Види друкованої графіки (ксилографія, різцева гравюра на міді, ліногравюра та ін.). Механічна та хімічна гравюра, офорт. Стилїстика та формальні можливості різних графічних технік. Плакатна графіка. Історія плакату як виду графіки. Розвиток мистецтва плакату в період кінця XIX – початку XX ст.

Практична робота 2. Розробити графічний ескіз композиції «Плакат як вид графічного мистецтва».

Тема 4. Мистецтво оформлення книги. Основні типи книги (рукописні, друковані). Зв'язок зображення зі змістом і композицією тексту. Роль ілюстрації в книзі: сторінкові ілюстрації, заставки, кінцівки, віньєтки тощо. Поняття макету книжки та її складових. Проблема художнього образу книги. Синтез конструктивних і зображувальних елементів в оформленні книги. Стилiстичні особливості оформлення видань різних жанрів (альбом, поетична збірка, дитяча книжка тощо). Сучасні тенденції оформлення книги. Новітні технології в книжковій ілюстрації. Провідні українські художники-дизайнери книги.

Практична робота 3. Виконати малюнок олівцем на тему: «Організація простору засобами малюнка. Взаємодія площини і об'єму»

Література: 1-7, 15, 16, 21, 22.

Змістовий модуль 2. Історія графіки Стародавнього світу

Тема 5. Роль графіки в мистецтві Стародавнього Єгипту. Ієрогліфічне єгипетське письмо як одна з форм трансформацій петрогліфу. Тексти і малюнки на папірусах. Особливості композиції в малюнках в поховальних камерах мастаб та пірамід Давнього, Середнього та Нового Царств. Роль лінії в оздобленні заупокійних приміщень єгиптян. Аналіз композиційних особливостей графічного декору декоративно-ужиткового мистецтва стародавніх єгиптян з точки зору сучасних естетичних категорій. Стилiстичні особливості графічних композицій мистецтва Месопотамії, Асирії, Вавілоу. Циліндричні печатки як вид графічної композиції.

Практична робота 4. Виконати графічну композицію на тему: «Орнамент в єгипетському стилі»

Тема 6. Графіка доби античності. Особливості оздоблення грецьких ваз геометричного стилю, графічна чіткість в побудові композиції. Чорнофігурний і червонофігурний вазопис Стародавньої Греції. Роль графіки в оздобленні житлових приміщень римських міст Помпеї та Геркулануму. Особливості оздоблення Пантеону, терм Каракали. Графічність і орнаментальні мотиви римських мозаїк.

Практична робота 5. Виконати графічну роботу на вільну тему в змішаній техніці (олівці, пастель) в стилі грецького мистецтва періоду архаїки.

Література: 1, 3-8, 29, 38, 46-47, 52.

МОДУЛЬ 2.

Змістовий модуль 3. Історія європейської графіки

Тема 7. Лекція 2. Графіка доби Середньовіччя. Тематика та жанри гравюри доби середньовіччя: гральні карти, релігійні сюжети, портрети, пейзажі, жанрові композиції. Художні, економічні та політичні передумови інтенсивного розвитку німецької гравюри в XV – XVI ст. Німецька кольорова ксилографія та її роль в популяризації мистецтва гравюри. Розвиток різцевої гравюри на міді в Німеччині XV – XVI ст. та роль Нюрнберга як художнього центру. Провідні майстри (М. Шонгауер, А.Дюрер, Б. Грін, Г. Бургмайер). Художні тенденції в тематиці та композиційних рішеннях гравюри цього періоду. Нідерландська гравюра XV – XVI ст. Провідні майстри (Л. Лейденський, П. Брейгель-старший). Особливості пейзажної графіки XVI ст. в Німеччині та Нідерландах.

Тема 8. Графіка італійського Відродження. Проблема перспективи в графічних роботах майстрів Раннього Ренесансу. Види і жанри ренесансної гравюри. Портрети гуманістів. Провідні майстри (А. Поллайоло, А. Мантенья). Розвиток ксилографії у Венеції в XV ст. Графіка Високого Відродження. Малюнки Леонардо на Вінчі. Графічні роботи Рафаеля, Джорджоне, Тіціана. Графіка Мікеланджело. Майстри Високого Відродження. Винайдення техніки офорту (Парміджаніно).

Практична робота 6. Виконати творчу роботу на тему: «Графіка італійського Відродження».

Тема 9. Історія європейської графіки XVII – XIX ст. Голландський офорт XVII ст. Гравюри і офорти Рембрандта. Пейзажна графіка Г.Сегерса. Італійська гравюра XVII ст., провідні майстри (брати Караччі, Л. Тьєполо, Дж. Піранезі). Майстри французької гравюри XVII-XVIII ст. Розвиток портретного і

побутового жанру в гравюрі (Ф. Клуе, Ж. Калло). Розвиток французької гравюрі у XVIII ст. Творчість А. Ватто (малюнки в техніці «трьох олівців», офорти). Гравюри з живописних робіт А. Ватто, Ж.-Б. Шардена, Ж.-О. Фрагонара. Розвиток французької книжкової ілюстрації в XVIII ст. Популярність ілюстрованих видань. Провідна роль різцевої гравюрі в художньому оформленні французької книги XVIII ст. («Казки» Лафонтена, «Комічний роман» П. Скаррона). Розквіт техніки пастелі. Графіка Ф. Буше. Винайдення техніки *акватінти*. Англійська гравюра XVIII ст. Творчість У. Хогарта. Розквіт репродуктивної гравюрі (Дж. Арделл, В. Грін). Символічні та алегоричні образи в офортах та гравюрах У. Блейка. Жанр карикатури в англійському мистецтві XVIII ст. Розвиток поліграфії та тиражування гравюрі. Іспанська гравюра XIX ст. Офорти Ф. Гойі. Творчість українських граверів (Т. Шевченко).

Практична робота 7. Розробити графічний ескіз композиції на тему: «Графіка епохи рококо»

Тема 10. Історія європейської графіки XX ст. Художні тенденції початку XX ст. в графіці, пошук нових засобів художньої виразності. Винайдення технік ліногравюрі та шовкографії (1930-ті рр., США). Провідні майстри мистецтва графіки в країнах Європи. Графіка Франції (П. Пікассо, А. Майоль, А. Матісс), Німеччини (К. Кольвіц, Е.-Л. Кірхнер, К. Шмидт-Ротлуфф, Е. Нольде). Провідні майстри української графіки другої половини XX ст.

Практична робота 8. Зробити графічну композицію на тему: «Стилістичні особливості української абетки початку XX ст.»

Література: 2, 5- 8, 10, 13, 15- 17, 32, 43-44, 48, 50.

Змістовий модуль 4. Історія східної графіки (Китай, Японія, Персія)

Тема 11. Графіка Китаю. Техніка малюнка тушшю. Стилістичні особливості китайської графіки XI - XIII ст. Графічне мистецтво Китаю в контексті філософських принципів розуміння гармонії Всесвіту. Пошуки художньої виразності в мистецтві малюнка тушшю. Творчість художника Го Сі.

Пейзажі «гори і води». Китайський живопис на шовку як приклад синтезу живопису і графіки. Види і жанри китайської графіки: пейзажі, анімалістичні та релігійні сцени, натюрморти та ін. Провідні майстри китайського живопису XVI - XVII ст. (Сюй Вей, Чжу Да, Ши Тао). Розвиток традицій живопису тушшю в кінці XIX – початку XX ст.

Практична робота 9. Виконати графічну композицію на тему: «Китайський живопис на шовку як приклад синтезу живопису і графіки».

Тема 12. Графіка Японії. Вплив мистецтва Китаю на формування основних естетичних концепцій графіки Японії. Розквіт графічного мистецтва Японії в XV – XVI ст. Творчість Сессю. Поєднання пейзажних і анімалістичних мотивів в творчості Кано Мотонобу, Кано Ейтоку. Графіка XVII – XIX ст., провідні майстри (Сотацу, Огата Корин). Розвиток сюжетної гравюри в творчості Хисикава Моронобу (1618 - 1694). Розвиток японської гравюри. Популярність чорно-білої та кольорової ксилографії. Творчість Судзуки Харунобу (1725 - 1770). Жіночі образи в гравюрах Китагава Утамаро (1753 - 1806). Розквіт кольорової ксилографії і творчість Кацусіка Хокусая (1760-1849).

Практична робота 10. Розробити ескіз кольорової ксилографії в стилі японського художника К. Хокусая.

Тема 13. Східна мініатюра та її стилістичні особливості. Засоби художньої виразності східної мініатюри як книжкової ілюстрації. Технічні засоби виконання мініатюр, їх безпосередній зв'язок з текстом книги. Відокремлення мініатюри в самостійний вид мистецтва. Мініатюра як цілісна художня система, з переважанням декоративності, кольорової і композиційної гармонії. Світський характер персидської мініатюри XIII – XV ст. Центри виготовлення мініатюр (царські бібліотеки), використання трафаретів. Синтез графіки і каліграфічного тексту в оформленні персидських манускриптів XVI – XVIII ст.

Практична робота 11. Виконати графічну композицію на тему: «Персидська мініатюра XVIII ст.»

Література: 1, 3, 4, 7-9, 11, 13, 17, 20, 24, 31.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	МКР	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
5 курс 9 семестр						
МОДУЛЬ 1						
Змістовий модуль 1. Історія графіки як виду мистецтва						
Тема 1. Лекція 1. Графіка як вид образотворчого мистецтва	2	2				
Тема 2. Рисунок як основа графічного мистецтва	22		14			8
Тема 3. Друкована графіка	22		14			8
Тема 4. Мистецтво оформлення книги	22		14			8
МКР	4				4	
Змістовий модуль 2. Історія графіки Стародавнього світу						
Тема 5. Роль графіки в мистецтві Стародавнього Єгипту	22		14			8
Тема 6. Графіка доби античності	22		14			8
МКР	4				4	
Усього	120	2	70		8	40
МОДУЛЬ 2						
Змістовий модуль 3. Історія європейської графіки						
Тема 7. Лекція 2. Графіка доби Середньовіччя	2	2				
Тема 8. Графіка італійського Відродження	8		8			
Тема 9. Історія європейської графіки XVII – XIX ст.	8		8			
Тема 10. Історія європейської графіки XX ст.	8		8			
МКР	2				2	
Змістовий модуль 4. Історія східної графіки (Китай, Японія, Персія)						
Тема 11. Графіка Китаю	8		8			
Тема 12. Графіка Японії	8		8			
Тема 13. Східна мініатюра та її стилістичні особливості	14		14			
МКР	2				2	
Усього годин:	60	2	54		4	0

5. Теми практичних занять

5 курс, 9 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Виконати графічну композицію на тему: «Наскельні малюнки періоду неоліту»	14
2.	Розробити графічний ескіз композиції «Плакат як вид графічного мистецтва»	14
3.	Виконати малюнок олівцем на тему: «Організація простору засобами малюнка. Взаємодія площини і об'єму»	14
4.	Виконати графічну композицію на тему: «Орнамент в єгипетському стилі»	14
5.	Виконати графічну роботу на вільну тему в змішаній техніці (олівці, пастель) в стилі грецького мистецтва періоду архаїки	14
	Усього	70

5 курс, 10 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Виконати творчу роботу на тему: «Графіка італійського Відродження»	8
2.	Розробити графічний ескіз композиції на тему: «Графіка епохи рококо»	10
3.	Зробити графічну композицію на тему: «Стилістичні особливості української абетки початку ХХ ст.»	8
4.	Виконати графічну композицію на тему: «Китайський живопис на шовку як приклад синтезу живопису і графіки»	10
5.	Розробити ескіз кольорової ксилографії в стилі японського художника К. Хокусяя.	8
6.	Виконати графічну композицію на тему: «Персидська мініатюра ХVІІІ ст.»	10
	Усього	54

6. Теми самостійних робіт

5 курс 9 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Умовність художньої мови графіки. Залежність графічних технік від природи і структури художніх матеріалів	2
2	Орнамент як вид графіки	2
3	Історичні та технічні передумови виникнення друкованої графіки	2
4	Синтез площинних і просторових зображувальних елементів в графічному оформленні книги	4
5	Аналіз композиційних особливостей графічного оздоблення творівдекоративно-ужиткового мистецтва стародавніх єгиптян	4
6	Німецька кольорова ксилографія та її роль в популяризації мистецтва гравюри	4
7	Стилістичні особливості розвитку італійської гравюри XVII ст. на прикладі творчості братів Караччі, Л. Тьєполо, Дж. Піранезі	2
8	Символічні та алегоричні образи в офортах та гравюрах У. Блейка	4
9	Жанр карикатури в англійському мистецтві XVIII ст.	4
10	Основні тенденції розвитку мистецтва графіки в країнах Європи початку XX ст.	4
11	Провідні майстри української графіки другої половини XX ст.	2
12	Поєднання пейзажних і анімалістичних мотивів в творчості Кано Мотонобу, Кано Ейтоку	6
	Усього:	40

7. Методи навчання

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності по дисципліні «Теорія та практика графіки»

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів, виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- Складання конспекту з теми модуля за самостійно складеним планом;
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу;
- Розробка підсумкового контролю з теми модуля;

8. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Теорія та практика графіки» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення подано у табл. 8.1- 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Максим. кіль-сть балів за одиницю	ЗМ №1		ЗМ №2	
			К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	1	1		
2	Відвідування практичних занять	1	21	21	14	14

3	Робота на практичному занятті (оцінюється виконане завдання)	10	3	30	2	20
4	Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	2	10
5	МКР	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модуль			92		69	
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			161			
Коефіцієнт визначення успішності			1,61			
Підсумковий рейтинговий бал			100			

№	Вид діяльності	Максим. кіль-сть балів за одиницю	ЗМ №3		ЗМ №4	
			К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	1	1		
2	Відвідування практичних занять	1	12	12	15	15
3	Робота на практичному занятті (оцінюється виконане завдання)	10	3	30	3	30
4	Виконання завдання для самостійної роботи	5	-	-	-	-
5	МКР	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модуль			68		70	
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			138			
Коефіцієнт визначення успішності			1,38			
Підсумковий рейтинговий бал			100			

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

9. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

10. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія та практика графіки»

Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модулі	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4
Назва модулів	Історія графіки як виду мистецтва	Історія графіки Стародавнього світу	Назва модулів	Історія європейської графіки	Історія східної графіки (Китай, Японія, Персія)
бали	92 б.	69 б.	бали	68 б.	70 б.
Лекції	T1. Графіка як вид образотворчого мистецтва		Лекції	T7. . Графіка доби Середньовіччя	
Відвідування лекцій	1 б		Відвідування лекцій	1 б.	
Практичні заняття	T2. Рисунок як основа графічного мистецтва (10 балів)	T5. Роль графіки в мистецтві Стародавнього Єгипту (10 балів)	Практичні заняття	T8. Графіка італійського Відродження (10 балів)	T11. Графіка Китаю (10 балів)
	T3. Друкована графіка (10 балів)			T9. Історія європейської графіки XVII – XIX ст. (10 балів)	T12. Графіка Японії (10 балів)
	T4. Мистецтво оформлення книги (10 балів)	T6. Графіка доби античності (10 балів)		T10. Історія європейської графіки XX ст. (10 балів)	T13. Східна мініатюра та її стилістичні особливості (10 балів)
Відвідування практичних занять	21 б	14 б	Відвідування практичних занять	12 б	15 б.
Загальна кількість балів за практичні заняття	51 б	34 б	Загальна кількість балів за практичні заняття	42 б.	45 б.
Самостійна робота	П6. (15 б.)	П6. (10 б.)	Самостійна робота	-	-
Види поточного контролю	МКР 1 - 25 балів	МКР 2 - 25 балів	Види поточного контролю	МКР 3 - 25 балів	МКР 4 - 25 балів
Підсумковий рейтинговий бал	161 б. (коефіцієнт визначення успішності – 1,61)		Підсумковий рейтинговий бал	138 б. (коефіцієнт визначення успішності – 1,38)	

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна сума балів	Поточне тестування та самостійна робота								Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна сума балів	
ЗМ 1					ЗМ 2						ЗМ 3					ЗМ 4						
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	МКР				T7	T8	T9	T10	МКР	T11	T12	T13				МКР
1	22	22	22	25	22	22	25				1	14	14	14	25	14	14	17				25
92					69			161	1,61	100	68					70			138	1,38	100	

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гаптилл А.Л. (2001) Работа пером и тушью: Посібник. – М., 2001 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2793).
2. Глассфорд К. Рисунок пером и тушью: линия, фактура, цвет.:Посібник. – М., 2004 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2795).
3. Григорян Е.А. Основы композиции в прикладной графике. – М., 1986 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2932).
4. Кандинский В. Точка и линия на плоскости. – М., 2005 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2583).
5. Расинэ, О. Орнамент всех времен и стилей. В 4-х книгах. – М., 2008 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2694).

6. Допоміжна

7. Айзеншер И. Я. Техника офорта. Гравюра на металле, Л. – М., 1939.-130 с.: илл.
8. Ахадуллина Н. Э., Ахадуллин В. Ф. Теория композиции: Иллюстрированное учебно-методическое пособие. – Уфа: Издательство БГПУ, 2004. – 128 с.: илл.
9. Бесчастнов М. П. Черно-белая графика. – М., 2002. – 230 с.: илл.
10. Искусство: Энциклопедия / М.: Платонов Н. И. ООО «Росмэн-пресс», 2004. – 480 с.: илл.
11. Кале П. Карандаш. - Мн: ООО «Попурри», 2000. – 236 с.: илл.
12. Корнилов П. Е. Офорт в России 17-20 вв. - М., 1953. – 122 с.: илл.
13. Кристеллер П. История европейской гравюры 15-18 вв. Пер. с нем. - М., 1939. – 116 с.: илл.
14. Малая история искусств. Искусство стран Дальнего Востока. // Виноградова Н. А. , Николаева Н. С. – М., 1979. – 372 с.: илл.
15. Масютин В. П. Гравюра и литография, - М.: Берлин, 1922. – 46 с.: илл.
16. Медведев Л. Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986 – 116 с.: илл.

17. Пострелова Т. А. Академия живописи в Китае в X-XIII вв. – М., 1976. – 110 с.: илл.
18. Чен Н.В. Нетрадиційні техніки зображення: Навчально-методичний посібник. -Харків: Скорпіон, 2007.- 48 с.
19. Необычные способы рисования для больших и маленьких фантазеров / авт.-сост. М. В. Кудейко. 2-е изд. Мозырь : Содействие. 2007. —52 с.
20. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования: Учебник для худож. учеб. заведений.- 2-е изд., перераб. и доп.— К. : Выща шк. Головное изд-во, 1988. 191 с.
21. Аронов В.Р. Теоретические концепции зарубежного дизайна. – М., 1992.-98 с.: илл.
22. Даниленко В.Я. Академія класичної дизайнерської освіти. // Технічна естетика і дизайн. Вип. 2. – К., 2002.
23. Эванс Дж. Китайская тушь: Пер. с англ. / Дж. Эванс. — М.: 000 «Издательство АСТ»: 000 «Издательство Аст-рель», 2004. — 63, [1] с: ил. — (Школа живописи).
24. Симмонс Г. Рисунок рапидографом / Пер. с англ. Е. М. Яркова; Худ. обл. М. В. Драко.— Мн.: 000 «Попурри», 2004.— 144 с.:ил.— (Серия «Техника исполнения»).
25. Арт-ідеї. Школа образотворчого мистецтва / Ф.Вотт; Пер. з англ.. В.Наливаної. – К.: Країна Мрій, 2007.– 288 с.: ілл.
26. Аэрография: Материалы и инструменты, техника и приемы, сферы применения. - Художественно-педагогическое издательство Москва, 2006. - 89 с.: илл.
27. Буковецкая О. А. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет - 2-е изд., испр. М.: ДМ К, 2000. - 304 с.:илл.
28. Воздушная живопись. Основные методы и приемы. - М.: 000 «ГД «Издательство Мир книги», 2006. - 96 с: цв. ил.
29. Гаптилл А. Л. Работа пером и тушью / Пер. с англ. А. Ф. Зиновьев; Худ. обл. М. В. Драко.— Мн.: ООО «Попурри», 2001.— 256 с.:ил.

30. Глассфорд К. Рисунок пером и тушью: линия, фактура, цвет / К. Глассфорд; Пер. с англ. О. Герасиной. - М.: ООО «Издательство АСТ»: ООО «Издательство Астрель», 2004. - 63 с: ил. - (Библиотека художника).
31. Богдеско И.Т. Каллиграфия. - СПб.: Агат, 2005. - 176 с.
32. Гордон Ю. Книга про буквы от Аа до Яя.- М.: Издательство Студии Артемия Лебедева, 2006 – 384 с.
33. Даниленко В.Я. Основы дизайну: підручник. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
34. Ефимов В.В. Великие шрифты. Книга 1. Истоки. – М.: Пара-Тайп, 2006. - 120 с.: илл.
35. Итен И.В. Искусство формы. – М., 2001. – 89 с.: илл.
36. Лесняк Владимир Графический дизайн (основы профессии), - К.: Биос Дизайн Букс, 2009.- 416с.
37. Найс К. Рисунок тушью/Пер. с англ.; Худ. обл. М. В. Драко.— Мн.: ООО «Попурри», 2000.— 144 с:ил.— (Серия «Школа рисования»).
38. Рейес Пухол-Ксикой, Хуана Хулия Касалс Трафаретная роспись: техника, приемы, изделия.- М.: «АСТ-ПРЕСС КНИГА». – 2003.
39. Устин В.Б. Композиция в дизайне. – М., 2006.
40. Виллу Тоотс. 300 шрифтов. - Латвийское государственное издательство, 1960.- 416 с.: илл.
41. Чернышев О. В. Формальная композиция. Творческий практикум.-Мн.: Харвест, 1999. - 312 с.
42. Чобитько П.П. Азбуковник Санкт-Петербург - Москва, 2008, 112 с, илл.
43. Маргарет Морган. Буквицы. Энциклопедия. Декоративная каллиграфия.- М.: АРТ-Родник.- 2007.- 256 с.
44. Семченко П.А. Основы шрифтовой графики - Издательство: "Высшая школа", Минск - Год издания: 1978. – 97 с.
45. Таранов Н.Н. Рукописный шрифт Издательство: Вища школа, 1986. - 160 с.

46. Таранов Н.Н. Шрифт и образ в издании: Учебное пособие. - М.: Изд-во МГАП "Мир книги", 1995. - 147 с.
47. Таранов Н.Н. Художественно-образная выразительность шрифтов: Монография – Волгоград: Издательство: Перемена.- 2000. -168 с.
48. Егоров Р. И. (Porfiriy Ra Stone) Аэрография: Практическое пособие.— М.: Этерна, 2007.- 256 с: ил.
49. Лещинский А.А. Основы графики: Учеб. пособие / А.А.Лещинский. – Гродно: ГрГУ, 2003. – 194 с.
50. Мітченко В. Естетика українського рукописного шрифту. – К.: Грамота, 2007.
51. Шрифты. Разработка и использование. Барышников Г.М., Бизяев А/О... Ефимов ВВ., Моисеев А.А., Почтарь Э.И., Ярмола Ю.А.- М., Издательство ЭКОМ, 1997. - 288 с: ил.
52. Малькольм Кауч Творческая каллиграфия: искусство красивого письма. - 128 с.
53. Каллиграфия: Рукописные шрифты Запада и Востока. 45 проектов с пошаговыми объяснениями. /Под общей редакцией профессора Р. Клеминсона.- М.: ЗАО «Издательская группа «Контэнт0».- 2008.- 224с.
54. Проненко Л.И. Каллиграфия для всех.- Москва „Книга" 1990.- 248 с.
55. Хозе М. Паррамон, Микель Феррон Аэрография для художников: Основные приемы работы и материалы Тула: «Родничок», М.: «Астрель» Издательство АСТ, 2001.
56. Дизайн та образотворче мистецтво: Словник. – Луцьк, 2000.
57. Чернихов Я.Г., Соболев Н.А. Построение шрифтов / Я.Г. Чернихов, Н.А. Соболев. – М.: ООО «Издательство «Архитектура-С»», 2007. – 116 с.
58. Анатолии Кудрявцев Шрифт. История. Теория. Практика.- М.: Университет Натальи Нестеровой, 2003. – 248 с.
59. . Engelbrecht, Lisa. Modern mark making : from classical calligraphy to hip hand-lettering / Lisa Engelbrecht.- Beverly, Massachusetts: Library of Congress Cataloging-in-Publication Data. – 2010. – 160 с.

60. Милашкевич С. В. Гравюра. Советы начинающим. – М.: «Юный художник», 2000. – 48 с.: илл.
61. Новый альбом графики /ред. Саминский А. Л./, - М.: Изд-во «Советский художник», 1991. – 68 с.: илл.
62. Звонков В., Шистко В. Офорт. - М.,1953. – 140 с.: илл.
63. Звонцов В. М. Основы понимания графики. – М., 1963. – 110 с.: илл.
64. Фамилиев В. Д. Офорт и гравюра резцом, - М., 1925. – 126 с.: илл.